

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
14/00599/008
Saksbeh. Sofie Ivara Nicolaissen

Vår dato
29.9.2014

Høringsuttalelse - forslag om å oppheve betjeningskrav for solarier og alternative løsninger for å håndheve aldersgrensen

Vi viser til høringsbrev av 7. juli 2014 - forslag om å oppheve betjeningskrav for solarier og alternative løsninger for å håndheve aldersgrensen. Strålevernet er imot en oppheving av betjeningskravet. Dersom departementet kommer frem til at forskriftskravet skal oppheves, støtter Strålevernet forslaget til regulering fremsatt i høringsbrevet. Strålevernet vil i det følgende vurdere, og komme med merknader til, de endringer som er foreslått.

Betjeningskrav og norsk standard

Det ble i april i år publisert en europeisk standard EN 16489-1:2014 «Professional indoor UV exposure services. Part 1: Requirements for the provision of training», som Norge, som CEN-medlem, er forpliktet til å fastsette som norsk standard (NS-EN 16489-1:2014 «Kommersielle innendørs solarietjenester. Del 1: Krav til opplæring»). Dette er første del av en standard på tre deler, der del to og tre har vært til høring, men enda ikke er publisert. Del 1 av standarden stiller krav til opplæring, samt spesifiserer innholdet i opplæring og prosedyrer for hvordan kvalifisering av betjeningen leveres og vurderes. Del 2 vil definere kravene til kompetanse og kvalifikasjon til ansatt ved solstudioer for å bidra til bedre forbrukerinformasjon, beskyttelse og sikkerhet, mens del 3 vil definere krav til hvilket servicenivå kundene skal tilbys, kundeinformasjon, vedlikehold, renhold og hygiene, samt klagebehandling.

Den norske og europeiske standarden forutsetter implisitt at solstudioene er betjent. Den stiller krav til betjeningens kompetanse og opplæring i å gi informasjon om helserisiko, samt til å kunne gi kundene tilrettelagte solråd basert på hudtype og solingsbakgrunn. Betjeningen skal videre få opplæring i rutiner ved sikker drift, vedlikehold, renhold og hygiene ved solstudioene. De delene av standarden nevnt ovenfor som ikke er innført ennå, men er lagt ut til høring, har også et implisitt krav til at solstudioene er betjent. Strålevernet mener det er ønskelig å harmonisere regelverket med de føringer og standarder som foreligger i Europa. Strålevernet vurderer at regelendringen foreslått i høringen vil være i strid med føringer i standarden nevnt ovenfor.

Statens strålevern støtter ikke forslaget om å oppheve krav til betjente solarier, og viser til tidligere kommunikasjon som redegjør for de helsemessige årsakene til dette.

Alderskontroll

Strålevernet er positive til at det foreslås å innføre krav i strålevernforskriften om at solarievirksomheter skal sørge for et system for alderskontroll etter kriterier fastsatt av Statens strålevern. Virksomhetene melder i dag sin solarievirksomhet elektronisk via Strålevernets meldesystem for strålekilder, og det er mulig å endre dette systemet slik at virksomhetene også kan redegjøre for sitt system for alderskontroll via samme plattform. En generell regulering er etter Strålevernets vurdering nødvendig for å ta hensyn til alle tilgjengelige teknologiske løsninger, og samtidig gjøre det mulig å følge den teknologiske utviklingen i fremtiden.

Informasjon til kundene

Det står i forskriftsforslaget til § 36 fjerde ledd at virksomheten skal informere den enkelte kunde om relevante risikofaktorer ved strålebruk. Departementet beskriver dette nærmere i punkt 5 i høringsnotatet og informerer at det kun bør stilles krav om generell veiledning til kundene. Dette er blant annet begrunnet i at dette sikrer solarievirksomhetenes mulighet til å velge en løsning tilpasset virksomhetens størrelse. Videre etterspør departementet forslag til hvordan den generelle kundeinformasjonen kan styrkes.

Strålevernet mener det er nødvendig at informasjonen er tilpasset den enkelte kundes behov vedrørende risikoer ved solariebruk. Dette forutsetter kommunikasjon mellom kunde og personale. Strålevernet vurderer at dette behovet vil være best tilfredsstillt ved løsningen beskrevet under punkt 4.1 *Videoautomat tilknyttet callsenter* eller *Delvis betjent salsenter* eller andre løsninger tilsvarende disse.

Dersom det legges opp til at generell informasjon om risikofaktorer ved strålebruk er tilstrekkelig, er det Strålevernets oppfatning at informasjonen kan styrkes gjennom implementering av tekniske løsninger knyttet til betalingsautomaten/alderskontrollen. En slik teknisk løsning kan for eksempel gjøre det mulig for kunden å velge hvilken hudtype hun/han har, og så få mer spesifikk informasjon om risikofaktorene knyttet til denne hudtypen. Strålevernet vurderer at slik informasjon ikke tilfredsstiller behovet for individuell veiledning. Dette vil likevel være bedre enn dagens løsning, der det kun er krav til at informasjon gis via generell plakater i lokalene.

Strålevernet er positive til at vi blir gitt mandat til å fastsette nærmere retningslinjer for informasjon til den enkelte kunde om relevante risikofaktorer ved solariebruk. Vi er derimot usikker på hvor langt mandatet i ordlyden til forslaget til § 36 fjerde ledd strekker seg. Strålevernet ønsker derfor at departementet gjør ordlyden klarere, eller at en nærmere beskrivelse av hva departementet legger i ordlyden blir forelagt.

Kompetanse hos den som tilbyr solarium

Strålevernet er positive til at det foreslås å innføre krav i strålevernforskriften om at «ansvarlig for daglig drift av solarier samt ansatte med kundekontakt skal ha bestått kunnskapsprøve etter nærmere retningslinjer fastsatt av Statens strålevern». En slik prøve har Strålevernet allerede utarbeidet i samarbeid med Norsk test AS i forbindelse med betjeningskravet, og den er tilgjengelig på www.solarieproven.no. Der er det også et kurs, «Solarieopplæringen», som kan gjennomføres og som dekker det pensum man blir spurt om på prøven.

Da Strålevernet startet sitt arbeid med kurs og prøve for solariebetjeningen, var arbeidsgruppene for standarden nevnt ovenfor kommet såpass kort at det ikke var anledning til å vente til arbeidet var ferdigstilt. I ettertid har del 2 og 3 av EN 16489-1:2014 vært ute på høring (august 2013). I den anledning konkluderte Strålevernet med at Solarieopplæringen var i tråd med det europeiske forslaget, bortsett fra kravet til en praktisk del av opplæring og prøve. Dersom det blir bestemt at betjeningskravet fortsatt innføres, vil det være aktuelt å vurdere hvorvidt kravet til en praktisk del av opplæring og prøve bør innføres i solarieprøven.

I følge den europeiske standarden, som har vært ute på høring, skal opplæringen gjentas hvert femte år. Solarieprøven legger opp til resertifisering etter fem år, og Strålevernets mener at det kan være hensiktsmessig å legge til kravet i forskriftsbestemmelsen.

Utover dette har Strålevernet ingen merknader til forslagene i høringsnotatet.

Med hilsen

Hanne Kofstadmoen
avdelingsdirektør

for Tone-Mette Sjømoen
seksjonssjef
